

АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ
ОБУЋАР

Београд, 2021.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације

ОБУЋАР

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F2013	0723 Производња и прерада текстила и коже (одећа, обућа и кожа)
Ниво НОКС -а ²	3
Ниво ЕОК-а ³	3
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	3 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	- Формално образовање; - Неформално образовање; - Признавање претходног учења.
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил; - Сертификат о оствареном стандарду квалификације у целини.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА

Проходност у систему квалификација	Ниво 4 НОКС-а Ниво 5 НОКС-а
Занимање	7536.05 Кројач делова обуће 7536.06 Лепилац делова обуће 7536.09 Обућар 7536.10 Израђивач обуће по мери 7536.11 Обућар за ортопедску обућу 7536.12 Обућар за поправке 7536.13 Обућар за спортску обућу 7536.16 Помоћник обућара 7536.22 Шивач делова обуће 8156.01 Израђивач горњих делова обуће 8156.02 Израђивач доњих делова обуће 8156.04 Руковалац машином за кројење обуће

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

Занимање	8156.05 Руковалац машином за производњу обуће 8156.06 Руковалац машином за производњу ортопедске обуће 8156.07 Руковалац машином за производњу спортске обуће 8156.08 Руковалац машином за шивење обуће
Стандард занимања ⁴	-

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације	<p>Обућар ручно и машински израђује горње и доње делове обуће, склапа их у једну целину и врши завршну обраду и поправку обуће.</p> <p>Обучен је за: кројење коже и других материјала за израду обуће у складу са техничко-технолошком документацијом; обраду и склапање делова обуће у целину лепљењем и шивењем; довршавање и извођење завршних операција на деловима обуће – улепљивање уложне табанице, чишћење, обраду и корекцију; процену квалитета материјала за производњу обуће и полупроизвода, као и готовог обућарског производа; поправку и израду обуће према захтевима клијената.</p> <p>Најчешће ради у погонима за индустријску производњу обуће у складу са стандардима производног процеса и квалитета у делатности производње обуће, поштујући важећу регулативу и мере безбедности и здравља на раду. Може радити и у предузетничким радионицама за израду и поправку свих врста обуће по захтеву клијента.</p> <p>Делотворно комуницира и сарађује са надређенима и сарадницима приликом обављања задатака и активно доприноси култури уважавања и сарадње.</p> <p>Континуирано прати новине у обућарству и делатности производње обуће, те се усавршава у сврху сопственог предузетничког пословања и/или задовољења захтева послодаваца.</p> <p>Сврсисходно примењује техничке информације, информационо - комуникационе технологије (ИКТ) и унапређује њихову примену кроз учење и усавршавање.</p> <p>Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција обућару превасходно омогућава запошљавање и наставак школовања у датој стручној области.</p>
--------------------------	---

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације *Обућар* са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације *Обућар*.

Компетенције

- Припрема и организација рада у производњи обуће;
- Израда горњих и доњих делова обуће;
- Склапање горњих и доњих делова обуће;
- Завршна обрада и поправка обуће;
- Кључне компетенције;⁵ (посебно: дигитална компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- наведе основне технолошке поступке и правила организације рада у процесу производње обуће;
- објасни садржај, значај и улогу техничко-технолошке документације у производњи обуће;
- наведе врсте, карактеристике, примену, принцип рада и начин одржавања обућарских машина, уређаја, алата и прибора;
- разликује врсту, својства, примену и квалитет материјала од коже и других материјала који се користе у производњи обуће;
- објасни начине кројења коже и других материјала у производњи обуће;
- опише различите начине обраде рубова, као и значај и начин ивичног и површинског појачавања;
- наведе различите допунске операције, на сашивеним - спојеним горњим деловима;
- опише редослед радних операција у поступку израде различитих доњих делове од коже и других материјала;
- објасни различите поступке склапања горњих и доњих делова обуће и начин причвршћивања потпетице;
- наведе редослед операција у фази навлачења - обликовања горњег дела на калуп и склапања по врстама обуће;
- објасни циљ, значај и поступке завршне обраде;
- наведе врсте, својства и намену средстава за довршавање горњих и доњих делова обуће;
- објасни важност одржавања обуће;
- опише поступак паковања, припреме за отпремање, као и калкулације цене готовог обућарског производа;
- објасни начине контроле и примене стандарда квалитета у свим фазама процеса производње обуће;
- наведе мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине и објасни значај њихове примене у производњи обуће.

⁵ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13).

Вештине

- самостално припреми и одржава радно место, подешава, одржава и контролише рад обућарских машина, алата и прибора;
- тумачи техничко-технолошку документацију;
- изврши избор и проверу основног и помоћног материјала по квалитету и количини;
- припреми и постави материјал за кројење;
- врши исецање коже и других материјала;
- контролише, обележи и комплетира исечене делове по количини и сортименту;
- обради и спаја горње, те изврши обраду и спајање доњих делова обуће;
- склапа горње и доње делове обуће према прописаном поступку;
- одреди и користи средства за довршавање према врсти материјала, односно средства за чишћење, прање, полирање и апретирање;
- врши операције завршне обраде доњих делова обуће (механичке и хемијске) и операције довршавања горњих делова обуће;
- процењује стање и врши поправку обуће;
- спроводи специфичне радне операције (скицира, моделује, изарађује уметак за ортопедску обућу и сл.) за израду обуће по мери, у складу са потребама и захтевима клијента;
- врши паковање и отпремање готовог обућарског производа;
- примењује стандарде квалитета у свим фазама производње обуће, укључујући вођење одговарајућих евиденција;
- користи одговарајући стил комуникације специфичан за контекст рада и презентује рад и израђени готов обућарски производ;
- чита и разуме стручна упутства и документацију на једном старном језику;
- ефикасно примењује мере: безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине.

Способности и ставови

- самостално, савесно, уредно и прецизно обавља послове обућара у складу са техничко-технолошким процедурама, прописима и стандардима релевантним за делатност производње обуће, уз повремене консултације са надређенима;
- продуктивно сарађује са надређенима, сарадницима и клијентима у професионалном окружењу и доприноси култури уважавања и сарадње;

Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> - испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности алата, опреме и уређаја које користи при производњи обуће; - примењује ИКТ у раду укључујући пословну комуникацију електронским путем, као и у коришћењу документације и вођењу евиденција; - ефикасно планира и организује време и активности; - испољава позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима, као и предузимљивост у раду; - показује спремност за решавање проблема у оквиру оперативних послова обућара, повремено и у нестандартним ситуацијама; - показује спремност за даље учење и прати кретања у дизајну и иновације у производњи обуће; - увиђа значај рационалне употребе енергије и природних материјала у производњи обуће, као и прописног прикупљања, збрињавања и рециклирања отпада; - испољава одговоран однос према свом здрављу, здрављу других и према заштити околине.
-----------------------	---

Начин провере остварености исхода учења	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).</p> <p>Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на завршном испиту. У неформалном образовању процена остварености исхода учења обавља се на испиту за проверу савладаности програма за стицање квалификације.</p> <p>У поступку признавања претходног учења провера савладаности исхода учења обавља се путем процене претходно стечених исхода учења и компетенција које је кандидат успео да докаже путем прописаних инструмената за процену, као и на испиту за процену остварености исхода учења који комбинује више метода процене од којих је практични рад у реалном/симулираном радном окружењу обавезан.</p>
---	--

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none">• нивоа 5 НОКС-а,• нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) и• нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1), <p>у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, а изузетно одговарајуће образовање нивоа 3 и 4 уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са високим образовањем.</p> <p>У поступку признавања претходног учења члан комисије је и оцењивач из привреде који има квалификацију најмање истог нивоа као ниво квалификације чија се оствареност процењује у поступку признавања претходног учења и најмање пет година радног искуства на пословима који су релевантни за квалификацију чија се оствареност процењује.</p>
Организација надлежна за издавање јавне исправе	<p>Средње стручне школе</p> <p>Јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА)</p>